

POZIȚIA ROMÂNIEI
privind propunerea Comisiei Europene de revizuire a
Orientărilor privind ajutoarele de stat regionale

România salută inițiativa Comisiei Europene de a aduce unele îmbunătățiri *Orientărilor privind ajutoarele de stat regionale 2014-2020*, pentru a reflecta evoluțiile economice la nivelul Statelor Membre, având în vedere inclusiv noile priorități politice precum „Pactul verde european” și „O Europă pregătită pentru era digitală”, care impun anumite modificări ale normelor din domeniul ajutorului de stat.

În ceea ce privește documentul pus în consultarea Statelor Membre (Proiectul), autoritățile române propun următoarele modificări punctuale:

- În cazul ajutoarelor acordate din fonduri europene, corelarea prevederilor referitoare la efectul stimulat al acordării ajutoarelor regionale cu cele privind eligibilitatea cheltuielilor finanțate din fonduri europene¹, prin (i) eliminarea pct. 81² și 82³ din Proiect sau prin (ii) acordarea permisiunii ca un anumit procent din cheltuielile eligibile pentru ajutor de stat să poată fi efectuate anterior depunerii cererii de finanțare, dar după data de 1 ianuarie 2021 (de exemplu, 20% din total cheltuieli eligibile aferente ajutorului de stat).

În acest sens, precizăm faptul că, potrivit prevederilor specifice în vigoare, cheltuielile eligibile pentru a fi finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2021-2027 pot fi efectuate începând cu 1 ianuarie 2021, înainte de depunerea cererii de finanțare, asigurând astfel realizarea inclusiv a proiectelor complexe în cadrul unei perioade de programare, evitându-se în acest fel dezangajarea fondurilor europene alocate României în respectivul exercițiu financiar multianual. În plus, potrivit reglementărilor specifice aplicabile ajutorului de stat regional, pentru demonstrarea efectului stimulat, beneficiarul trebuie să prezinte, în formularul de cerere a ajutorului, documente justificative cu privire la efectul scenariului contrafactual (respectiv scenariul 1, decizia de realizare a investiției sau scenariul 2, decizia privind alegerea amplasamentului).

- Eliminarea lit. c) de la punctul 150 din Proiect, care prevede faptul că ***”Statul membru trebuie să notifice un proiect de plan de evaluare, care va face parte integrantă din evaluarea schemei de către Comisie, în următoarele cazuri:***

¹ Stabilite, de exemplu, prin art. 57 din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru perioada de programare 2021-2027.

² ”81. Lucrările privind o investiție individuală pot începe doar după depunerea formularului de cerere pentru ajutor.”

³ ”82. Dacă lucrările încep înainte de depunerea cererii pentru ajutor, niciun ajutor acordat în legătură cu acea investiție individuală nu va fi considerat compatibil cu piața internă.”

(...)

c) în termen de 30 de zile lucrătoare de la contabilizarea oficială a unor cheltuieli de peste 150 de milioane EUR în anul precedent.”,

sau majorarea pragului de la licit. c) de la 150 de milioane EUR la 250 de milioane EUR.

Propunerea este motivată de faptul că, în practică, există posibilitatea ca, datorită unor constrângeri bugetare sau întârzieri apărute în implementarea unor proiecte, anumite cheltuieli estimate a fi efectuate în anul N al implementării unei scheme de ajutoare regionale să fie efectuate în anul următor N+1 (reportate), generând astfel creșterea plafonului cheltuielilor realizate în anul N+1 peste limita de 150 de milioane de euro⁴, conducând la obligativitatea notificării planului de evaluare în anul N+2, în momentul contabilizării oficiale a cheltuielilor efectuate în anul anterior (N+1).

- Definirea, în cuprinsul Capitolului 2.2 ”Definiții” din Proiect, a noțiunilor de ”obiectiv similar” și ”zonă geografică similară”, prevăzute la punctul 147 din Proiect, care stipulează că
”Evaluarea ex post va fi necesară pentru schemele de ajutoare cu bugete mari sau care cuprind caracteristici noi ori atunci când sunt prevăzute modificări semnificative ale pieței, ale tehnologiei sau ale reglementării și, în orice caz, pentru schemele al căror buget sau ale căror cheltuieli contabilizate pentru ajutoarele de stat depășesc 150 de milioane EUR în fiecare an sau 750 de milioane EUR pe durata lor totală, adică durata combinată a schemei și a oricărei scheme anterioare care a acoperit un obiectiv similar și o zonă geografică similară, începând de la [data preconizată a intrării în vigoare a orientărilor]”.
- În contextul apariției unor noi scheme de ajutor de stat regional, a căror valabilitate se va fi corelată cu perioadă de programare 2021-2027, așadar cu o durată lungă de aplicare, pragul de 750 de milioane EUR, prevăzut la punctul 147 din Proiect, ar trebui majorat la 1 miliard de euro.
- Având în vedere faptul că, pentru stabilirea zonelor asistate din Anexa I la Proiect - *”Acoperirea ajutoarelor regionale pentru fiecare stat membru în perioada 2022-2027”,* calcularea indicatorului ”PIB/cap de locuitor” a fost efectuată pe baza datelor EUROSTAT 2016-2018, intensitatea astfel calculată a ajutoarelor regionale pentru perioada 2022-2027 este posibil să nu reflecte situația economică a unui Stat Membru care a traversat o perioadă de criză generată de pandemia de COVID-19. În acest sens, propunem ca indicatorul ”PIB/locuitor” în baza căruia se va stabili intensitatea ajutoarelor regionale ce vor fi acordate începând cu data de 1 ianuarie 2022 să țină

⁴ În condițiile în care valoarea medie anuală a ajutoarelor acordate pe întreaga perioadă de valabilitate a schemei, se situează uneori cu mult sub 150 de milioane de euro.

cont și de efectele negative ale crizei economice asupra Statelor Membre (i.e. prin aplicarea unor marje de corecție asupra PIB/locuitor).